

Terugblik:

Op 30 oktober 2019 is de werkgroep, waarin alle partners zijn vertegenwoordigd (19 personen), voor het eerst bijeen gekomen. Tijdens dit overleg is al snel de conclusie getrokken dat deze groep te groot is om projecten uit te werken. Er is besloten om een sub-werkgroep te formeren die de deel projecten gaat uitwerken. In deze sub-werkgroep draaien de volgende ketenpartners mee:

- Gemeente Henrik Ido Ambacht;
- Gemeente Gorinchem;
- Rijkswaterstaat;
- Waterschap Hollandsche Delta;
- VRZHZ;
- OZHZ.

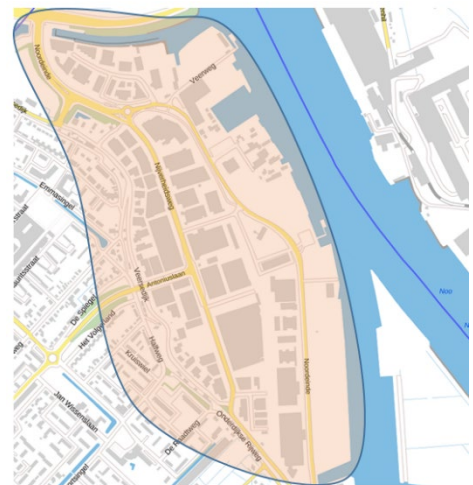
Analyse T&H gebruik- en beëindigingsfase:

Allereerst is gekeken naar de huidige keuzes bij de verschillende overheden m.b.t. toezicht en handhaving. In de huidige situatie besteden veel gemeenten weinig of geen tijd aan regulier toezicht in deze fase van gebruik voor de beëindigingsfase is het divers. Gemeenten komen wel bij bedrijven/inrichtingen die in het kader van brandveiligheid worden bezocht. Dit gebeurt samen de veiligheidsregio. Dit zit aan de bovenzijde van de risico score. De onderkant wordt niet bezocht, qua risico is dit ook niet nodig maar op grond van ondermijning of andere gronden zou dit best interessant kunnen zijn. Je zal je (risico)analyse van een gebied moeten verbreden om tot een evenwichtig T&H-beleid te komen.

De meeste toezichtcapaciteit wordt ingezet op toezicht op verleende bouwvergunningen. De overige capaciteit wordt vervolgens ingezet op klachten meldingen en verzoeken om handhaving. De ketenpartners als Waterschappen, Rijkswaterstaat, VRZHZ en OZHZ zetten wel nadrukkelijker in op toezicht in de gebruiksfase. Denk bijvoorbeeld aan de grondwerkzaamheden rondom waterkeringen of grondwateronttrekkingen en de lozingen ervan op oppervlaktewater, brandveilig gebruik, en toezicht milieu bij inrichtingen.

Om te bepalen of, wanneer en hoe we elkaar als ketenpartners kunnen treffen in de gebruiksfase is een gebiedsanalyse op hoofdlijnen uitgevoerd. Hiervoor hebben we samen gekeken naar het 'havengebied' in Hendrik Ido Ambacht.

Voor de analyse is voorafgaand een bedrijvenlijst rondgestuurd van de bedrijven die zijn gelegen in het betreffende 'havengebied' HIA. Deze bedrijvenlijst is samengesteld o.b.v. de database van OZHZ. Gezamenlijk is vervolgens de bedrijvenlijst besproken. Onderwerpen die de revue passeren zijn actualiteit van het overzicht (hoe houden we het overzicht actueel) en of er bedrijven zijn gevestigd zonder vergunning of melding.

Conclusie T&H gebruik- en beëindigingsfase

De analyse brengt ten eerste mooi in beeld waar de thema's liggen waarop de onderlinge verbinding kan komen te liggen tussen de ketenpartners. Het overzicht is weergegeven in bijlage 1. Op dit moment is er sprake van versnippering op taken en activiteiten. Via gezamenlijk beleid kan hier structuur in worden gebracht waarbij wordt uitgegaan van klein deel lokaal en het merendeel centraal. Dit kan de samenwerking bevorderen.

Daarnaast werd al snel duidelijk dat er kansen liggen om samen te werken en/of de samenwerking te intensiveren om meer vanuit één overheidsgedachte te acteren.

1. Urgentie: door als overheid gezamenlijk naar een gebied te kijken wordt er vanuit verschillende disciplines argumenten en ambities naar voren gebracht die toezicht en handhaving in een specifiek gebied, fase en/of thema noodzakelijk kunnen maken.
2. Onderlinge taakverdeling: In de verschillende fases zijn veelal verschillende overheidslagen actief. Door dit naast elkaar te zetten ontstaat er meer afstemming en (mogelijk) taakverdeling.

De sub-werkgroep roept ook op om gewoon te starten. Hierbij rekening houden met de invulling van de volgende randvoorwaarden regelen agenda beheerder (niet vergaderen om het vergaderen), deelnemers vrijspelen en voorzitter aanwijzen wen tot slot voldoende tijd vrijmaken om dit tot een succes te maken..

Hoe nu verder:

- Een eerste stap moet zijn gezamenlijk signaaltoezicht² organiseren waarbij vooraf bekend is wie de regierol vervult;
- Uitwisselen van de jaarprogramma's;
- Inregelen van periodiek overleg;
- Onderzoek of Inspectieview in ZHZ breed kunnen inzetten om informatie te delen³.

Verder komen de volgende ideeën/ambitie voorbij:

- Lijst opstellen met contactpersonen digitaal (zoals het RAHO (regionaal ambtelijk handhavingsoverleg) vroeger had).
- Een ander spoor wat kansrijk is is het opstellen van een gezamenlijke VTH-beleid met een gezamenlijke nalevingstrategie en nalevingstafel, onder het motto van Een overheid⁴. Het huidige handhavingsbeleid moet in veel gevallen met de komst van de omgevingswet worden aangepast⁵. In bijlage 2 is een eerste concept matrix uitgewerkt om te komen tot een gezamenlijk VTH-beleid.
- Een voorziening op te zetten waar data uitgewisseld kan worden. Gedacht wordt aan het opzetten van een digitaal systeem met kaartlagen met de belangen van iedereen wordt als belangrijk gezien (eindplaatje?). Elke partner moet zorgen voor z'n eigen bron bestanden en de data up to date houden.

² Laten wij proberen verder te kijken dan alleen naar onze eigen taken als wij op pad zijn en door gebruik te maken van ons onderbuikgevoel bij verdachte of opmerkelijke zaken en deze aan elkaar doorgeven als een vanzelfsprekendheid.

³ <https://www.ilent.nl/onderwerpen/toegang-tot-inspectieview>

⁴ In Zeeland is al een gezamenlijk VTH-beleid opgesteld: VTH - Beleid Zeeland 2021.

⁵ Gemeenten moeten vooraf goed de randvoorwaarden bepalen welk beleid de gemeente zelf wil invullen.

Verder wordt geadviseerd in de uitwerking rekening te houden met de aanbeveling die de Commissie van Aartsen heeft gedaan in haar eindrapport "Om de leefomgeving". Hierbij moet onder andere gedacht worden aan:

- De kwaliteit en kwantiteit binnen de organisaties.
- De kwaliteit van de informatie en het delen daarvan.
- De samenwerking met de strafrechtelijke kolom

De sub-werkgroep is van mening dat de uitgesproken ambitie te groot is om dit vooruitlopend op de inwerkingtreding van de omgevingswet te organiseren. Dit vraagt om centrale regie en commitment van alle organisaties.

Voorstel:

De sub-werkgroep stelt voor om een ontwikkelagenda op te stellen, die vervolgens vanuit de medewerkers uit de lijnorganisatie verder doorontwikkeld gaat worden. Commitment moet uiteindelijk worden vastgelegd in bestuurlijke projectopdracht met duidelijke randvoorwaarden.

Proces:

- Opleverdocument bespreken in stuurgroep;
- Iedere organisatie bespreekt het opleverdocument met zijn of haar bestuurders;
- Indien commitment van alle organisaties project uitwerken;
- Voor de gebruiks- en beëindigingsfase regionale proefprojecten draaien.

Oproep aan stuurgroep

De regionale werkgroep samenwerking T&H onder de omgevingswet heeft op 15 juni jl. commitment uitgesproken over de voorgestelde plannen. Vanuit deze werkgroep wordt de oproep aan de stuurgroep gedaan om mensen en middelen beschikbaar te stellen om de plannen verder uit te werken

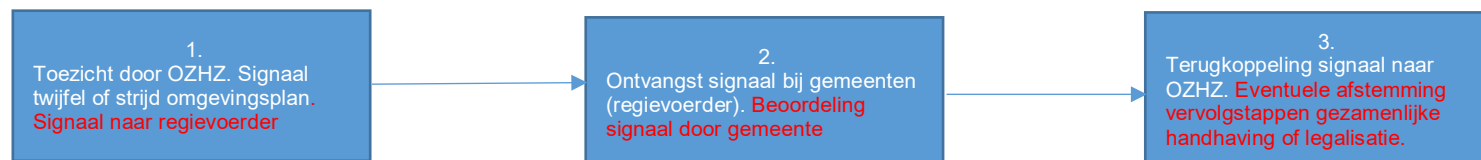
Bijlage 1: hoe signaaltoezicht te gaan organiseren

Thema's Havengebied HIA	Gemeenten (GO &HIA)	Waterschap	RWS	VRZHZ	OZHZ
Toezicht bedrijven vnl. maritieme sector (vergunningplicht) (R=OZHZ)					*
Voorvallen bv. lekkages (voorbeeld voorval Alblasserdam)	*	*	*	*	*
Klachten	*			*	*
Brandveilig gebruik gebouwen (R=VRZHZ)	*			*	*
Illegale activiteiten	*	*	*	*	*
Strijdig gebruik Omgevingsplan (R=Gemeenten)	*				*
Periodiek toezicht brandveiligheid (thema gericht) (R=VRZHZ)	*			*	*
Toezicht in opdracht gemeente (R=Gemeente)	*			*	*
Controle waterkering (R=Waterschap)	*	*			
Lozing openwater (binnenwater) en riool (minderzicht) (R= Waterschap)		*			*
Toezicht BRZO (provincie/VRZHZ/Arbeidsinspectie) (R=DCMR)		*	*	*	
Toezicht gebruiksfase afhankelijk van klachten/meldingen	*				
Toezicht lozingen buitenwater (R=Rijkswaterstaat)			*		*
Ruimte voor de rivier (dempen/ligplaatsen schepen in de rivier) (R=Rijkswaterstaat)	*		*		*
Oeverbescherming (R=Rijkswaterstaat)	*		*		

Voorbeeld proces signaaltoezicht

Aandachtspunten:

Afspraken over termijnen en als er meerdere bevoegde gezagen moeten acteren. Werkafspraken zijn dus nodig. Hiervoor zouden de BRZO-principes kunnen worden toegepast. De resultaten uit de proeftuin ondermijning zou ook een optie kunnen zijn.

Bijlage 2:**Concept multicriteria-analyse voor keuze om te komen tot een gezamenlijk of eensluidend algemeen VTH-beleid partners in de zorg voor de fysieke leefomgeving**

De onderstaande matrix kan behulpzaam zijn om vragenderwijs te komen tot een afweging van relevante aspecten bij de keuze om wel of niet te komen een gezamenlijk of eensluidend beleid.

Nr.	Vraag	Ja / Nee	Factor weging (1 t/m 5)
A	Visie op samenwerking vanuit eigen organisatie		
	Ambitie om in te spelen op verandering in de verhouding overheid en omgeving? Ambitie om mede invulling te geven aan het begrip "één overheid"?		
	Ambitie om het daartoe versterken van de samenwerking met externe partners?		
	Ambitie om gezamenlijk verruimde afwegingsruimte van regels voor maatwerk te benutten?		
	Ambitie om voorop te lopen in vernieuwing van de samenwerking?		
	Is er ruimte/middelen voor het nemen van of aansluiten op initiatieven (experimenteren)?		
	Is de organisatie reeds actief betrokken bij invulling omgevingstafels?		
	Is de organisatie reeds actief betrokken bij invulling nalevingstafels?		
	De organisatie is reeds actief betrokken bij initiatieven afstemming algemeen VTH-beleid op hoofdlijnen (gezamenlijk of eensluidend beleid)		
B	Anders werken gericht op de competenties medewerkers		
	Wordt binnen de organisatie bij werving/ontwikkeling medewerkers ingespeeld op de benodigde competenties t.b.v. het "anders werken" zoals binnen de vernieuwing wordt voorgestaan? Richt beleid zich daar op?		
	Kent uw organisatie een strategisch personeelsplan dat inspeelt op de ontwikkelingen het anders werken (samenwerken en dienstverlening)?		
	Is uw organisatie ingericht voor het leveren van de beoogde samenwerking en dienstverlening)?		
	Idem, maar dat t.b.v. integrale dienstverlening met partners in de regio?		

C	Momentum ten aanzien van status huidig VTH-beleid		
	Is huidig VTH-beleid actueel?		
	Wordt intern behoefte gevoeld om tot actualisering over te gaan?		
	Is actualisering gepland voor 2021/2022?		
	Middelen beschikbaar voor actualiseren beleid in 2021/2022 ?		
D	Momentum ten aanzien van andere (landelijke) sporen en/of ontwikkelingen		
	Zijn er actuele sporen waarop urgentie zit om gemeenschappelijk en/of eensluidend beleid te formuleren? Bijvoorbeeld: Een landelijk onderzoek is kritisch op de organisatie en uitvoering van VTH taken m.b.t. de zorg voor de waterkwaliteit. Het Ministerie I&W en de koepels komen begin 2021 met aanbevelingen. Onder meer de aanbeveling om de onderlinge samenhang/samenspel tussen beleid en uitvoering overheden en diensten te verbeteren.		
	Andere overheden starten al met formulering gezamenlijk of eensluidend algemeen VTH-beleid. Daarin bijdragen levert samenwerkingswinst op.		
	Is intern behoefte om aan te sluiten op deze sporen?		
E	Digitalisering		
	Voorziet uw huidige VTH-beleid in een visie hoe ingespeeld wordt op het vormgeven van digitalisering in de dienstverlening c.q. informatie-uitwisseling?		
	Is uw organisatie ingericht voor het leveren van de beoogde digitalisering van VTH producten.		
	Middelen beschikbaar voor de digitalisering in 2021/2022		